

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 453 - 08 - 15
Дата 27. 07. 2017 г.

ДОКЛАД

за първо гласуване на Законопроект за ратифициране на Спогодбата за социална сигурност между Република България и Кралство Мароко, № 702-02-8, внесен от Министерски съвет на 20.07.2017 г.

Комисията по труда, социалната и демографската политика на редовно заседание, проведено на 26.07.2017 г., разгледа и обсъди Законопроект за ратифициране на Спогодбата за социална сигурност между Република България и Кралство Мароко, внесен от Министерски съвет.

В заседанието участваха г-н Бисер Петков – министър на труда и социалната политика, Зорница Русинова – заместник-министър на труда и социалната политика.

Законопроектът беше представен от господин Бисер Петков.

Спогодбата за социална сигурност между Република България и Кралство Мароко е подписана на 21 септември 2016 г. в Рабат. Тя е разработена след консултации от двете страни, като са спазени всички норми на международното право и принципите на социалната сигурност.

Тъй като спогодбата води до финансови ангажименти за България, тя подлежи на ратификация.

В персоналния ѝ обхват са включени гражданите на всяка от договарящите страни, които са или са били подчинени на законодателството на една от договарящите страни, както и лицата, чиито права произтичат от правата на тези лица.

В материалния обхват от българска страна са включени следните видове обезщетения: парични обезщетения за временна неработоспособност и майчинство; обезщетения и пенсии за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест; пенсии за осигурителен стаж и възраст и пенсии за инвалидност поради общо заболяване; наследствени пенсии, произтичащи от тези пенсии; парични обезщетения за безработица; помощи при смърт.

По отношение на Кралство Мароко спогодбата ще обхваща общата схема за социална сигурност в частния сектор; схемата за гражданска и военни пенсии; колективната пенсионна схема; схемата, покриваща трудови злополуки.

Във връзка с обезщетенията за временна неработоспособност и майчинство по спогодбата се предвижда взаимно зачитане на осигурителните периоди, завършени съгласно законодателствата на двете страни. Осигурителните периоди ще бъдат сумирани до степен, необходима за получаване на право на обезщетение съгласно законодателството, което се прилага. Ако осигурителните периоди по двете законодателства съвпадат, те ще се отчитат само веднъж.

Що се отнася до пенсийте за инвалидност, за старост и наследствените пенсии, също е предвидено взаимно зачитане на осигурителните периоди, завършени съгласно законодателствата на двете страни, при условие че тези периоди не се при покриват. Ще се зачитат и периоди, придобити преди влизането в сила на спогодбата. Предвидена е и възможност да се вземат предвид осигурителни периоди, завършени по законодателството на трета страна, с която и двете договарящи страни са обвързани чрез инструмент за координиране в областта на социалната сигурност, в който е предвидена възможността за сумиране на осигурителните периоди.

В спогодбата е предвидено, че ако условията за придобиване на право на обезщетение съгласно законодателството на една от договарящите страни са изпълнени, независимо от осигурителните периоди, завършени съгласно законодателството на другата договаряща страна, компетентната институция на първата договаряща страна определя обезщетението изключително въз основа на осигурителните периоди, завършени съгласно законодателството на тази договаряща страна. Ако осигурителният период, завършен съгласно законодателството на една от договарящите страни, е по-кратък от дванайсет месеца и ако, вземайки предвид само този период, лицето не придобива право на обезщетение, компетентната институция на тази договаряща страна не е задължена да отпуска обезщетения за този период.

В случаите, в които лицето отговаря на условията за отпускане на пенсия, без да е необходимо сумиране на осигурителни периоди, пенсията се отпуска и изплаща изключително съгласно законодателството на държавата, в която лицето отговаря на изискванията за пенсиониране. При необходимост от сумиране на осигурителни периоди с оглед придобиване на право, за определяне на размера на пенсийте е възприет принципът на пропорционално изчисление, при който всяка държава определя размер, съответстващ на периодите, придобити по нейното законодателство.

Парично обезщетение в случай на трудова злополука или професионална болест се предоставя съгласно законодателството на договарящата страна, на което е подчинено наетото лице в момента на настъпване на злополуката или болестта. Обезщетенията за професионална болест се отпускат съгласно законодателството на компетентната институция на договарящата страна, на чието законодателство е било подчинено лицето в момента на упражняване на трудовата дейност, довела до професионалната болест. Това правило се прилага и в случаите, когато болестта е била установена по време, през което лицето е било подчинено на законодателството на другата договаряща страна.

По отношение на обезщетението за безработица или обезщетение при загуба на работа също е предвидена възможност за сумиране на осигурителни периоди, завършени по

законодателството на другата договаряща страна, при условие че осигуреното лице е завършило последните си осигурителни периоди в съответствие със законодателството, съгласно което се претендира за тези обезщетения. Уточнено е, че при определяне на размера на обезщетението за безработица или на обезщетението за загуба на работа компетентната институция на всяка от договарящите страни зачита единствено осигурителните доходи и периоди, завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

В спогодбата е регламентирано, че ако на лицето не достигат необходимите осигурителни периоди за придобиване, запазване или възстановяване на правото на помощ при смърт, предвидени от законодателството на една от двете държави, за допълване на осигурителните периоди, завършени в тази държава, се вземат предвид и предишни осигурителни периоди, завършени съгласно законодателството на другата държава. Всяка компетентна институция изплаща дължимата съгласно нейното законодателство помощ при смърт независимо от мястото на пребиваване на получателя.

В останалите части на спогодбата се съдържат стандартни разпоредби относно сключването на административно споразумение, процедурни правила за подаване на заявления, определяне и изплащане на обезщетенията, достъпа до информация и защита на личните данни, административно сътрудничество и др.

Спогодбата ще влезе в сила на първия ден от третия месец след месеца на получаване на втората от нотите, с които договарящите страни взаимно се уведомят по дипломатически път, че са спазени всички изисквания на техните национални законодателства за влизане в сила на спогодбата. Тази спогодба се сключва за неопределен срок от време. В случай на прекратяване всички права, придобити от лицата в съответствие с разпоредбите на спогодбата, остават в сила.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати: **18 гласа „за“, без гласове „против“ и „въздържал се“.**

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване Законопроект за ратифициране на Спогодбата за социална сигурност между Република България и Кралство Мароко, № 702-02-8, внесен от Министерски съвет на 20.07.2017 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ